

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

21. dubna 2016*

„Řízení o předběžné otázce — Směrnice 2003/86/ES — Článek 7 odst. 1 písm. c) — Sloučení rodiny —
Podmínky pro výkon práva na sloučení rodiny — Stále, pravidelné a dostatečné příjmy —
Vnitrostátní právní úprava umožňující prognózu pravděpodobnosti, že si osoba usilující o sloučení
rodiny udrží své finanční příjmy — Slučitelnost“

Ve věci C-558/14,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Tribunal Superior de Justicia de del País Vasco (Vrchní soud autonomní oblasti Baskicko, Španělsko) ze dne 5. listopadu 2014, došlým Soudnímu dvoru dne 5. prosince 2014, v řízení

Mimoun Khachab

proti

Subdelegación del Gobierno en Álava,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení T. von Danwitz, předseda senátu, C. Lycourgos (zpravodaj) a C. Vajda, soudci,

generální advokát: P. Mengozzi,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za španělskou vládu L. Banciella Rodríguezem-Miñónem, jako zmocněncem,
- za německou vládu T. Henzem a B. Beutlerem, jako zmocněnci,
- za francouzskou vládu D. Colasem a F.-X. Bréchetem, jako zmocněnci,
- za maďarskou vládu G. Szimou a Z. Fehérem, jako zmocněnci,
- za nizozemskou vládu M. Bulterman a B. Koopman, jako zmocněnkyněmi,
- za Evropskou komisi M. Condou-Durande a L. Lozano Palacios, jako zmocněnkyněmi,

* Jednací jazyk: španělština.

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 23. prosince 2015,
vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 7 odst. 1 písm. c) směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny (Úř. věst. L 251, s. 12; Zvl. vyd. 19/06 s. 224).
- 2 Projednávaná žádost byla předložena v rámci sporu mezi Mimounem Khachabem a Subdelegación del Gobierno en Álava (zastoupení vlády v provincii Álava, dále jen „zastoupení vlády“) ve věci odmítnutí schválení žádosti M. Khachaba o povolení dočasného pobytu pro účely sloučení rodiny ve prospěch jeho manželky.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Body 2, 4 a 6 odůvodnění směrnice 2003/86 znějí:
„(2) Opatření týkající se sloučení rodiny by měla být přijata ve shodě se závazkem chránit rodinu a respektovat rodinný život obsaženým v mnoha nástrojích mezinárodního práva. Tato směrnice ctí základní práva a řídí se zásadami uznanými zejména v článku 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod [podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950] a v Listině základních práv Evropské unie [dále jen ‚Listina‘].
[...]
(4) Sloučení rodiny je nezbytné k umožnění rodinného života. Napomáhá k vytvoření sociálně kulturní stability usnadňující integraci státních příslušníků třetích zemí v členských státech, což současně podporuje hospodářskou a sociální soudržnost, základní cíl [Evropského s]polečenství stanovený Smlouvou [o ES].
[...]
(6) Za účelem ochrany rodiny a založení nebo zachování rodinného života je třeba určit na základě společných kritérií hmotné podmínky pro uplatňování práva na sloučení rodiny.“
- 4 Článek 1 směrnice 2003/86 stanoví, že „[c]ílem této směrnice je stanovit podmínky pro uplatňování práva na sloučení rodiny státními příslušníky třetích zemí, kteří oprávněně pobývají na území členských států.“
- 5 Článek 3 odst. 1 této směrnice stanoví:
„Tato směrnice se použije, pokud je osoba usilující o sloučení rodiny držitelem povolení k pobytu vydaného členským státem s dobou platnosti alespoň jeden rok, lze odůvodněně předpokládat, že získá právo trvalého pobytu, a pokud jsou členové jeho rodiny státními příslušníky třetí země s jakýmkoliv právním postavením.“

6 Podle čl. 4 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/86 členské státy povolí vstup a pobyt zejména manžela nebo manželky osoby usilující o sloučení rodiny podle této směrnice, a to s výhradou dodržení podmínek uvedených v kapitole IV uvedené směrnice, jakož i v jejím článku 16.

7 V kapitole IV směrnice 2003/86, nadepsané „Podmínky pro výkon práva na sloučení rodiny“, její čl. 7 odst. 1 stanoví:

„Při podání žádosti o sloučení rodiny může dotýčný členský stát požadovat po žadateli, aby prokázal, že osoba usilující o sloučení rodiny má:

- a) ubytování považované za obvyklé pro rodinu srovnatelné velikosti ve stejné oblasti, které odpovídá obecným normám zdraví a bezpečnosti platným v daném členském státě;
- b) zdravotní pojištění pro sebe a své rodinné příslušníky, pokud jde o všechna rizika běžně krytá státním příslušníkům daného členského státu;
- c) stálé a pravidelné finanční příjmy, které jsou dostatečné pro výživu jeho a jeho rodinných příslušníků, aniž by využíval systému sociální pomoci daného členského státu. Členské státy zhodnotí tyto příjmy podle jejich povahy a pravidelnosti a mohou přihlídnout k výši minimální mzdy a důchodu v dotýcném státě, jakož i k počtu rodinných příslušníků.“

8 Článek 15 odst. 1 této směrnice stanoví:

„Nejpozději po pěti letech pobytu a za předpokladu, že rodinnému příslušníkovi nebylo uděleno povolení k pobytu z jiných důvodů, než je sloučení rodiny, mají manžel nebo nesezdaný partner a dítě, které dosáhlo plnoletosti, právo na samostatné povolení k pobytu, nezávislé na povolení k pobytu osoby usilující o sloučení rodiny, na základě podání žádosti, pokud se vyžaduje.“

9 Ustanovení čl. 16 odst. 1 písm. a) uvedené směrnice zní takto:

„Členské státy mohou zamítnout žádost o vstup a pobyt za účelem sloučení rodiny nebo popřípadě odejmout povolení k pobytu rodinným příslušníkům či zamítnout prodloužení jeho doby platnosti za těchto okolností:

- a) pokud podmínky stanovené touto směrnicí nejsou nebo již nejsou splněny.“

10 Článek 17 téže směrnice stanoví:

„Členské státy berou náležitě v úvahu povahu a pevnost rodinných vztahů dotýčné osoby a dobu trvání jejího pobytu v členském státě, jakož i existenci rodinných, kulturních a sociálních vazeb se zemí původu v případě, že žádost zamítnou, odejmou povolení k pobytu či zamítnou prodloužení jeho doby platnosti nebo rozhodnou o navrácení osoby usilující o sloučení rodiny nebo jejích rodinných příslušníků“.

Španělské právo

- 11 Organický zákon 4/2000 o právech a svobodách cizinců ve Španělsku a o jejich sociální integraci (Ley Orgánica 4/2000 sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social) ze dne 11. ledna 2000 (BOE č. 10 ze dne 12. ledna 2000), ve znění použitelném na spor v původním řízení (dále jen „organický zákon 4/2000“) v čl. 16 odst. 1 a 2 stanoví:

„1. Cizinci s oprávněním k pobytu mají právo na rodinný život a na jeho soukromí v podobě stanovené tímto organickým zákonem a v souladu s ustanoveními mezinárodních smluv, které Španělsko ratifikovalo.

2. Cizinci s oprávněním k pobytu ve Španělsku mají právo na sloučení s rodinnými příslušníky uvedenými v článku 17.“

- 12 Článek 17 odst. 1 písm. a) zákona 4/2000 stanoví:

„Cizinci s oprávněním k pobytu mají ve Španělsku právo na sloučení s následujícími rodinnými příslušníky své rodiny:

a) s manželem nebo manželkou rezidenta, za podmínky, že nežijí ve stavu faktické či právní odluky a manželství nebylo uzavřeno v rozporu se zákonem. [...]“

- 13 Článek 18 organického zákona 4/2000, nadepsaný „Podmínky sloučení rodiny“, v odstavci 2 stanoví:

„Osoba usilující o sloučení rodiny je za podmínek stanovených právními předpisy povinna prokázat, že má k dispozici odpovídající bydlení a finanční zdroje, které jsou dostatečné pro výživu její a její rodiny po sloučení.

Pro výpočet příjmů pro účely sloučení rodiny se nezohlední zdroje pocházející ze systému sociálního zabezpečení; zohlední se však jiné příjmy manžela nebo manželky s bydlištěm ve Španělsku žijícími s osobou usilující o sloučení rodiny.

[...]“

- 14 Královským nařízením 557/2011 ze dne 20. dubna 2011 bylo schváleno prováděcí nařízení k organickému zákonu 4/2000 ve znění organického zákona 2/2009 (BOE č. 103 ze dne 30. dubna 2011). Článek 54 tohoto nařízení, nadepsaný „Finanční zdroje, jež musí cizinec doložit, aby mohl získat povolení k pobytu pro účely sloučení se svými rodinnými příslušníky“, stanoví:

„1. Cizinec, který žádá o povolení k pobytu pro účely sloučení se svými rodinnými příslušníky musí v okamžiku podání žádosti o toto povolení předložit doklady o tom, že má finanční zdroje, které jsou dostatečné pro výživu jeho rodiny, včetně potřeb týkajících se zdravotní péče v případě, že není pokryta systémem sociálního zabezpečení, a to v minimální výši, která je uvedena dále, v eurech nebo v odpovídající výši v cizí měně, podle počtu osob, s nimiž žádá o sloučení, a také s ohledem na počet vyživovaných rodinných příslušníků, kteří s ním již ve Španělsku žijí ve společné domácnosti:

a) v případě rodin čítajících dva členy, osobu usilující o sloučení a osobu, již se sloučení rodiny týká, při jejím příjezdu do Španělska: měsíční příjem představující 150 % [víceúčelový veřejný příjmový ukazatel (IPREM)].

[...]

2. povolení k pobytu se neudělí, pokud je bez jakýchkoli pochybností prokázáno, že osoba usilující o sloučení rodiny nebude moci udržet finanční příjmy po dobu jednoho roku ode dne podání žádosti. Pro účely tohoto určení se prognóza udržení finančních příjmů v průběhu dotyčného roku posoudí s přihlédnutím k vývoji finančních příjmů, které osobě usilující o sloučení rodiny plynuly po dobu šesti měsíců předcházejících datu podání žádosti.

[...]“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 15 Mimoun Khachab, státní příslušník třetí země pobývající ve Španělsku, je v tomto členském státě držitelem povolení k dlouhodobému pobytu. Dne 20. února 2012 požádal španělské orgány o povolení přechodného pobytu za účelem sloučení rodiny ve prospěch své manželky Ilham Aghadar. Zastoupení vlády tuto žádost zamítlo rozhodnutím ze dne 26. března 2012 z důvodu, že M. Khachab neprokázal, že má finanční zdroje dostatečné k tomu, aby uspokojil potřeby rodiny po jejím sloučení.
- 16 Proti tomuto rozhodnutí podal M. Khachab správní opravný prostředek k zastoupení vlády, které tento opravný prostředek zamítlo rozhodnutím ze dne 25. května 2012, a to z následujících důvodů:
- „[...] Na podporu své žádosti předložil [M. Khachab] pracovní smlouvu na dobu určitou, kterou uzavřel s podnikem ‚Construcciones y distribuciones constru-label SL‘. Z informačního systému sociálního zabezpečení, v němž jsou vedeny záznamy o zaměstnání, nicméně bylo zjevné, že [M. Khachab] přestal pro tento podnik pracovat dne 1. března 2012, že v tomto roce [2012] pracoval pouze 15 dnů a 48 dnů v celém roce 2011. Z výše uvedeného vyplývá, že ke dni přijetí rozhodnutí nevykonával žádné zaměstnání, tento stav nadále přetrvává a neprokázal, že má finanční zdroje dostatečné pro výživu své rodiny po jejím sloučení. Ke stejnému datu nic nenavštěvovalo tomu, že by [M. Khachab] takové zdroje měl v roce následujícím po datu podání žádosti o sloučení rodiny. Žádná z podmínek přiznání povolení k pobytu pro účely sloučení rodiny tak nebyla splněna.“
- 17 Mimoun Khachab poté proti posledně uvedenému rozhodnutí podal správní žalobu k Juzgado de lo Contencioso-Administrativo no 1 de Vitoria-Gasteiz (provinciální správní soud č. 1 ve Vitoria-Gasteiz). Tento soud rozsudkem ze dne 29. ledna 2013 uvedené rozhodnutí potvrdil, přičemž se opřel v zásadě o stejné důvody, které byly uvedeny v rozhodnutí ze dne 26. března 2012.
- 18 Mimoun Khachab se proti tomuto rozsudku odvolal k Tribunal Superior de Justicia del País Vasco (Vrchní soud autonomní oblasti Baskicko). Na podporu svého odvolání tvrdí, že soud prvního stupně nezohlednil novou skutečnost, na niž jej M. Khachab upozornil během řízení v prvním stupni, spočívající v tom, že od 26. listopadu 2012 pracuje pro zemědělský podnik při sklizni citrusových plodů, a tudíž má zaměstnání, které mu poskytuje dostatečný příjem. Dodává, že je držitelem povolení k dlouhodobému pobytu a že Ilham Aghadar je jeho manželkou od roku 2009. Mimoto tvrdí, že má k dispozici odpovídající ubytování a přispíval více než pět let do systému sociálního zabezpečení ve Španělsku. Kromě toho zastává názor, že je třeba přihlédnout k současné hospodářské situaci, ve které je velice těžké mít skutečně trvalé zaměstnání.
- 19 Předkládající soud má v tomto ohledu pochybnosti o výkladu čl. 7 odst. 1 písm. c) směrnice 2003/86, podle kterého je právo na sloučení rodiny podmíněno skutečností, že při podání žádost o sloučení rodiny má „osoba usilující o sloučení rodiny stálé a pravidelné finanční příjmy dostačující pro výživu její a jejích rodinných příslušníků“. Zabývá se především otázkou, zda je s tímto ustanovením slučitelná španělská právní úprava, která vnitrostátním orgánům umožňuje, aby odepřely sloučení rodiny – a tím vydání povolení k přechodnému pobytu –rodinnému příslušníku osoby usilující o sloučení rodiny, pokud je na základě vývoje jejích finančních příjmů v průběhu šesti měsíců před

datem podání žádosti o sloučení rodiny pravděpodobné, že si osoba usilující o sloučení rodiny nebude moci udržet stejnou výši finančních zdrojů po dobu jednoho roku po tomto datu, jako je výše, které dosahovala k uvedenému datu.

- 20 Podle předkládajícího soudu španělské znění čl. 7 odst. 1 písm. c) směrnice 2003/86, jakož i jeho znění anglické a francouzské, používají sloveso „mít“ v oznamovacím způsobu přítomného času, a nikoliv času budoucího. Z tohoto důvodu se předkládající soud táže, zda k tomu, aby bylo možné rodinu sloučit, je třeba zkoumat, zda osoba usilující o sloučení rodiny musí mít k datu podání žádosti o sloučení rodiny „stálé, pravidelné a dostatečné finanční příjmy“, či zda lze brát v potaz to, zda tyto finanční příjmy bude mít ještě v průběhu jednoho roku následujícího po datu podání této žádosti.
- 21 Za těchto podmínek se Tribunal Superior de Justicia del País Vasco (Vrchní soud autonomní oblasti Baskicko) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Musí být čl. 7 odst. 1 písm. c) směrnice [2003/86] vykládán v tom smyslu, že brání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je právní úprava dotčená v původním řízení, která umožňuje odepřít sloučení rodiny z důvodu, že osoba usilující o sloučení rodiny nemá stálé a pravidelné finanční příjmy dostačující pro výživu její a jejích rodinných příslušníků, přičemž vnitrostátní orgány zakládají toto zamítnutí na prognóze pravděpodobnosti, že si osoba usilující o sloučení rodiny udrží své finanční příjmy během roku následujícího po datu podání žádosti, a na základě vývoje jejích finančních příjmů po dobu šesti měsíců předcházejících tomuto podání žádosti?“

K předběžné otázce

- 22 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 7 odst. 1 písm. c) směrnice 2003/86 musí být vykládán v tom smyslu, že příslušným orgánům členského státu umožňuje, aby zamítnutí žádosti o sloučení rodiny založily na prognóze pravděpodobnosti udržení – či neudržení – stálých, pravidelných a dostatečných finančních příjmů, které osoba usilující o sloučení rodiny musí mít, aby mohla zajistit svou výživu a výživu svých rodinných příslušníků, aniž by využívala systém sociální pomoci tohoto členského státu, po dobu jednoho roku od data podání této žádosti, přičemž toto posouzení se zakládá na vývoji finančních příjmů osoby usilující o sloučení rodiny v průběhu šesti měsíců předcházejících tomuto datu.
- 23 Podle čl. 4 odst. 1 směrnice 2003/86 členské státy povolí vstup a pobyt zejména manžela nebo manželky osoby usilující o sloučení rodiny za účelem sloučení rodiny, pokud jsou splněny podmínky stanovené v kapitole IV této směrnice, nadepsané „Podmínky pro výkon práva na sloučení rodiny“.
- 24 Do úpravy podmínek uvedené v kapitole IV této směrnice je zařazen čl. 7 odst. 1 písm. c), který členským státům umožňuje, aby vyžadovaly důkaz, že osoba usilující o sloučení rodiny má stálé a pravidelné finanční příjmy, které jsou dostatečné pro její výživu a výživu jejích rodinných příslušníků, aniž by využívala systému sociální pomoci daného členského státu. Totéž ustanovení stanoví, že členské státy zhodnotí tyto příjmy podle jejich povahy a pravidelnosti a mohou přihlédnout k výši tuzemské minimální mzdy a důchodu, jakož i k počtu rodinných příslušníků.
- 25 Soudní dvůr již rozhodl, že vzhledem k tomu, že povolení sloučení rodiny je obecným pravidlem, musí být možnost stanovená v čl. 7 odst. 1 písm. c) směrnice 2003/86 vykládána striktně. Prostor pro uvážení přiznaný členským státům jimi tedy nesmí být využíván takovým způsobem, který by ohrožoval cíl směrnice a její užitečný účinek (rozsudek ze dne 6. prosince 2012, O a další, C-356/11 a C-357/11, EU:C:2012:776, bod 74, jakož i citovaná judikatura).

- 26 V tomto ohledu z bodu 4 odůvodnění směrnice 2003/86 vyplývá, že jejím obecným cílem je usnadnit integraci státních příslušníků třetích zemí v členských státech tím, že se umožní rodinný život díky sloučení rodiny (viz rozsudek ze dne 27. června 2006, *Parlament v. Rada*, C-540/03, EU:C:2006:429, bod 69).
- 27 Kromě toho Soudní dvůr již rozhodl, že čl. 7 odst. 1 písm. c) směrnice 2003/86 nelze vykládat a uplatňovat takovým způsobem, který by porušoval základní práva zakotvená především v článku 7 Listiny (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. prosince 2012, *O a další*, C-356/11 a C-357/11, EU:C:2012:776, bod 77).
- 28 I když článek 7 Listiny nemůže být vykládán tak, že členské státy zbavuje prostoru pro uvážení, kterým disponují při posuzování žádosti o sloučení rodiny, ustanovení směrnice 2003/86 nicméně musí být při takovém posuzování vykládána a uplatňována zejména ve světle článku 7 Listiny, jak ostatně vyplývá ze znění bodu 2 odůvodnění této směrnice, který členským státům ukládá, aby žádosti o sloučení rodiny posuzovaly s cílem upřednostnit rodinný život (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. prosince 2012, *O a další*, C-356/11 a C-357/11, EU:C:2012:776, bod 79, jakož i 80).
- 29 Právě s ohledem na výše uvedená hlediska je třeba na prvním místě určit, zda čl. 7 odst. 1 písm. c) směrnice 2003/86 musí být vykládán v tom smyslu, že příslušnému orgánu členského státu umožňuje, aby posoudil splnění podmínky týkající se stálých, pravidelných a dostatečných příjmů osoby usilující o sloučení rodiny v době po podání uvedené žádosti.
- 30 I když toto ustanovení takovou možnost výslovně nestanoví, z jeho znění – a zejména z použití výrazů „stálý“ a „pravidelný“ – vyplývá, že tyto finanční příjmy musí mít určitou stálost a určitou kontinuitu. V tomto ohledu z čl. 7 odst. 1 písm. c) druhé věty směrnice 2003/86 vyplývá, že členské státy posoudí uvedené finanční příjmy zejména z hlediska jejich „pravidelnosti“, což předpokládá periodickou analýzu jejich vývoje.
- 31 Z článku 7 odst. 1 písm. c) směrnice 2003/86 tedy vyplývá, že jeho znění nemůže být vykládáno tak, že příslušnému orgánu členského státu dotčeného žádostí o sloučení rodiny brání v tom, aby mohl zkoumat, zda je podmínka finančních příjmů osoby usilující o sloučení rodiny splněna, a přitom zohlednit posouzení týkající se udržení těchto finančních příjmů i po datu podání této žádosti.
- 32 S tímto výkladem není v rozporu skutečnost uvedená předkládajícím soudem, že úvodní část čl. 7 odst. 1 směrnice 2003/86 používá přítomný čas oznamovacího způsobu, když stanoví, že dotýčný členský stát může požadovat po osobě, která podala žádost o sloučení rodiny, aby prokázala, že „má“ [splňuje] kritéria uvedená v tomto odstavci 1 písm. a) až c). Osoba usilující o sloučení rodiny totiž musí prokázat, že všechna tato kritéria, mezi nimi zejména „dostatečné finanční příjmy“ splňuje, a to v okamžiku, kdy je její žádost o sloučení rodiny posuzována, což odůvodňuje použití oznamovací způsobu přítomného času. Nicméně v rozsahu, v němž ze znění čl. 7 odst. 1 písm. c) této směrnice vyplývá, že finanční příjmy osoby usilující o sloučení rodiny musí být nejen „dostatečné“, ale rovněž „stálé a pravidelné“, takové požadavky předpokládají posouzení prognózy uvedených finančních příjmů příslušným vnitrostátním orgánem.
- 33 Tento výklad je podpořen zněním čl. 7 odst. 1 písm. a) a b) směrnice 2003/86. Je totiž třeba zdůraznit, že podmínky, které se týkají „ubytování považovaného za obvyklé“ a „zdravotního pojištění“, stanovené v písm. a) resp. b) tohoto ustanovení, musí být rovněž vykládány v tom smyslu, že členským státům příznávají možnost se při posuzování žádosti o sloučení rodiny opírat o pravděpodobnost, že osoba usilující o sloučení rodiny bude nadále splňovat tyto podmínky i po datu podání žádosti o sloučení rodiny, pro účely ujištění se o stabilitě a stálosti osoby usilující o sloučení rodiny na svém území.
- 34 Výklad čl. 7 odst. 1 písm. c) směrnice 2003/86 uvedený v bodě 31 tohoto rozsudku je rovněž potvrzen čl. 3 odst. 1 a čl. 16 odst. 1 písm. a) uvedené směrnice.

- 35 Článek 3 odst. 1 směrnice 2003/86 totiž omezuje osobní působnost této směrnice na osoby usilující o sloučení rodiny, které získaly povolení k pobytu s dobou platnosti nejméně jeden rok, a lze u nich odůvodněně předpokládat, že získají povolení k trvalému pobytu. Posouzení existence takové perspektivy však nutně vyžaduje posouzení prognózy situace osoby usilující o sloučení rodiny ve vztahu k získání uvedeného povolení k pobytu.
- 36 Za těchto podmínek, jak uvedl generální advokát v bodě 33 svého stanoviska, by výklad čl. 7 odst. 1 písm. c) směrnice 2003/86, podle kterého by uvedený orgán nemohl provést posouzení udržení stálých, pravidelných a dostatečných finančních příjmů osoby usilující o sloučení rodiny i po podání žádosti o sloučení rodiny, nebyl v souladu se systémem zavedeným touto směrnicí.
- 37 Dále je třeba zdůraznit, že pokud podmínky stanovené směrnicí 2003/86 již nejsou splněny, její čl. 16 odst. 1 písm. a) členským státům umožňuje, aby rodinnému příslušníku odňaly povolení k pobytu či zamítly prodloužení jeho doby platnosti.
- 38 Podle tohoto ustanovení příslušný orgán dotyčného členského státu může odejmout povolení ke sloučení rodiny zejména tehdy, když osoba usilující o sloučení rodiny již nemá stálé, pravidelné a dostatečné příjmy ve smyslu uvedeného čl. 7 odst. 1 písm. c). Taková možnost odnětí tohoto povolení znamená, že tento orgán může požadovat, aby osoba usilující o sloučení rodiny měla tyto příjmy i po datu podání své žádosti.
- 39 Konečně je třeba uvést, že tento výklad je potvrzen účelem čl. 7 odst. 1 směrnice 2003/86. Důkaz podmínky příjmů stanovený v písm. c) tohoto odstavce 1 totiž příslušnému orgánu umožňuje, aby se ujistil, že nehrozí nebezpečí, že jakmile ke sloučení rodiny dojde, stanou se jak osoba usilující o sloučení rodiny, tak jeho rodinní příslušníci zátěží pro systém sociální pomoci dotyčného členského státu (v tomto smyslu viz rozsudek dne 4. března 2010, Chakroun, C-578/08, EU:C:2010:117, bod 46).
- 40 Z výše uvedeného vyplývá, že možnost stanovená v čl. 7 odst. 1 písm. c) směrnice 2003/86 nutně znamená, že příslušný orgán dotyčného členského státu posoudí prognózu udržení stálých, pravidelných a dostatečných příjmů osoby usilující o sloučení rodiny i po datu podání žádosti o sloučení rodiny.
- 41 S ohledem na tento závěr je třeba zabývat se na druhém místě otázkou, zda toto ustanovení příslušnému orgánu členského státu umožňuje, aby povolení sloučení rodiny podřídil pravděpodobnosti udržení těchto zdrojů v průběhu jednoho roku následujícího po datu podání žádosti o sloučení rodiny, s přihlédnutím k příjmům osoby usilující o sloučení rodiny v průběhu šesti měsíců, které předcházely tomuto datu.
- 42 V tomto ohledu je třeba uvést, že podle zásady proporcionality, která je součástí obecných zásad unijního práva, musí být prostředky zavedené vnitrostátní právní úpravou, která provádí čl. 7 odst. 1 písm. c) směrnice 2003/86 do vnitrostátního práva, s to uskutečnit cíle sledované touto právní úpravou a nesmí překročit meze toho, co je nezbytné k jejich dosažení (pokud jde o čl. 7 odst. 2 směrnice 2003/86 viz rozsudek ze dne 9. července 2015, K a A, C-153/14, EU:C:2015:453, bod 51).
- 43 Konečně je třeba připomenout, že z judikatury Soudního dvora vyplývá, že článek 17 směrnice 2003/86 ukládá individualizaci přezkumu žádostí o sloučení rodiny (rozsudky ze dne 4. března 2010, Chakroun, C-578/08, EU:C:2010:117, bod 48, jakož i ze dne 9. července 2015, K a A, C-153/14, EU:C:2015:453, bod 60), a že příslušné vnitrostátní orgány musí při provádění směrnice 2003/86 a při zkoumání žádostí o sloučení rodiny vyváženým a odpovídajícím způsobem posoudit všechny zájmy, které jsou ve hře (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 6. prosince 2012, O a další, C-356/11 a C-357/11, EU:C:2012:776, bod 81).

- 44 V projednávané věci čl. 54 odst. 2 první pododstavec královského nařízení 557/2011 stanoví, že se povolení k pobytu pro účely sloučení rodiny neudělí, pokud je s jistotou prokázáno, že perspektiva udržení finančních příjmů po dobu jednoho roku ode dne podání žádosti neexistuje. Toto ustanovení uvádí, že předpoklad udržení zdroje finančních příjmů po dobu uvedeného roku bude posouzeno s přihlédnutím k vývoji finančních příjmů, které osobě usilující o sloučení rodiny plynuly v průběhu šesti měsíců před dnem podání této žádosti.
- 45 V tomto ohledu je třeba uvést, že doba jednoho roku, v jehož průběhu musí osoba usilující o sloučení rodiny skutečně mít dostatečné finanční zdroje, je přiměřená a nejde nad rámec toho, co je nezbytné k tomu, aby bylo možné individuálně vyhodnotit potenciální riziko, které může osoba usilující o sloučení rodiny představovat pro systém sociální pomoci tohoto členského státu, jakmile ke sloučení rodiny dojde. Toto období jednoho roku totiž odpovídá době platnosti povolení k pobytu, které musí osoba usilující o sloučení rodiny podle čl. 3 odst. 1 písm. a) směrnice 2003/86 alespoň mít, aby mohla požádat o sloučení rodiny. Kromě toho, podle čl. 16 odst. 1 písm. a) uvedené směrnice mohou příslušné orgány dotyčného členského státu odejmout povolení k pobytu rodinnému příslušníku osoby usilující o sloučení rodiny, pokud osoba usilující o sloučení rodiny již nemá stálé, pravidelné a dostatečné finanční zdroje po dobu pobytu tohoto rodinného příslušníka, a to až do doby, než tento rodinný příslušník získá samostatné povolení k pobytu, nebo podle čl. 15 odst. 1 směrnice 2003/86 nejpozději po pěti letech pobytu v tomto členském státě.
- 46 Pokud jde o uplatnění povinnosti proporcionality na vnitrostátní úrovni, je třeba rovněž přihlédnout ke skutečnosti, že podle čl. 54 odst. 2 prvního pododstavce královského nařízení 557/2011 může příslušný vnitrostátní orgán odeprít povolení k pobytu pro účely sloučení rodiny pouze tehdy, pokud je „s jistotou“ prokázáno, že si osoba usilující o sloučení rodiny nemůže udržet dostatečné finanční příjmy po dobu jednoho roku od data podání její žádosti. Toto ustanovení tedy osobě usilující o sloučení rodiny ukládá pouze povinnost předvídatelného udržení jejich finančních příjmů, aby mohla získat uvedené povolení k pobytu pro účely sloučení rodiny.
- 47 Pokud jde o stanovení doby šesti měsíců předcházejících podání žádosti, na které se může zakládat prognóza finančních příjmů osoby usilující o sloučení rodiny, je třeba konstatovat, že směrnice 2003/86 v tomto bodě neobsahuje žádnou bližší úpravu. Taková doba každopádně nemůže ohrozit cíl této směrnice.
- 48 Z výše uvedeného vyplývá, že čl. 7 odst. 1 písm. c) směrnice 2003/86 musí být vykládán v tom smyslu, že příslušným orgánům členského státu umožňuje, aby zamítnutí žádosti o sloučení rodiny založily na prognóze pravděpodobnosti udržení – či neudržení – stálých, pravidelných a dostatečných finančních zdrojů, které musí osoba usilující o sloučení rodiny mít, aby mohla zajistit svou výživu a výživu svých rodinných příslušníků, aniž by využívala systém sociální pomoci tohoto členského státu, a to po dobu jednoho roku od data podání této žádosti, přičemž toto posouzení se zakládá na vývoji finančních příjmů osoby usilující o sloučení rodiny v průběhu šesti měsíců předcházejících tomuto datu.

K nákladům řízení

- 49 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

Článek 7 odst. 1 písm. c) směrnice Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny musí být vykládán v tom smyslu, že příslušným orgánům členského státu umožňuje, aby zamítnutí žádosti o sloučení rodiny založily na prognóze pravděpodobnosti udržení – či

neudržení – stálých, pravidelných a dostatečných finančních zdrojů, které musí osoba usilující o sloučení rodiny mít, aby mohla zajistit svou výživu a výživu svých rodinných příslušníků, aniž by využívala systém sociální pomoci tohoto členského státu, a to po dobu jednoho roku od data podání této žádosti, přičemž toto posouzení se zakládá na vývoji finančních příjmů osoby usilující o sloučení rodiny v průběhu šesti měsíců předcházejících tomuto datu.

Podpisy.